

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú právnickými a podnikajúcimi fyzickými osobami (Poistný princíp „Claims Made“)

Článok 1 Úvodné ustanovenia

- Tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len „VPP-Z CM“) sa vzťahujú na poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú právnickými a podnikajúcimi fyzickými osobami (ďalej len „poistenie“) vykonávajúcich činnosť v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- Pre účely tohto poistenia je poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Poistníkom je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu. Poisteným je v zmluve uvedená fyzická alebo právnická osoba, na ktorú sa toto poistenie vzťahuje.
- Ostatné slová a slovné spojenia, ktoré sú v texte týchto VPP-Z uvedené v úvodzovkách majú svoj osobitný význam definovaný v Článku 2 Výklad pojmov.

Článok 2 Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia:

- „Infekčná choroba“** je ochorenie vyvolané mikroorganizmami, ktoré je prenosné z človeka na človeka, z človeka na zvieru, zo zvierat na človeka alebo zo zvierat na zvieru, alebo sa dá získať expozíciou z vonkajšieho prostredia. Pre účely tohto poistenia sa „infekčnou chorobou“ rozumie aj ochorenie na salmonelózu.
- „Motorové vozidlo“** je akýkoľvek pozemný dopravný prostriedok s vlastným pohonom, príves alebo náves (vrátane akéhokoľvek zariadenia na nich pripojeného), ktoré je používané alebo je určené na používanie na pozemných komunikáciách.
- „Poistená činnosť“** je činnosť uvedená v poistnej zmluve, ktorú poistený vykonáva na základe oprávnenia udeleného podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a činnosti s ňou súvisiace. Za činnosti súvisiace s „poistenou činnosťou“ sa pokladá aj výkon vlastníckych práv, správa a prevádzka nehnuteľností slúžiacich na výkon poistenej činnosti uvedenej v poistnej zmluve, ďalej prevádzka sociálnych a rekreačných zariadení pre zamestnancov poisteného a organizácia podnikových podujatí.
- „Škoda“** znamená „škodu na veci“ a/alebo „škodu na zdraví“ pričom
  - „Škoda na veci“ znamená fyzické poškodenie hmotnej veci vrátane následnej majetkovej ujmy alebo ušlého zisku vyplývajúcej zo straty funkčnosti alebo možnosti používať poškodenú vec.
  - „Škoda na zdraví“ znamená telesné poškodenie osoby vrátane choroby alebo usmrtenia a z nich vyplývajúca majetková ujma vrátane ušlého zisku.
- „Škodová udalosť“** je udalosť, počas ktorej dochádza ku vzniku škody, ktorá môže byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie poisťovateľa.
- „Sublimiť“** je časť poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve ako maximálna výška náhrady, ktorú poisťovateľ vypláti za „škody“, na ktoré sa sublimiť podľa poistnej zmluvy vzťahuje. „Sublimiť“ nezvyšuje poistnú sumu.
- „Výrobok“** je:
  - akákoľvek vec vyťažaná, vyrobená, opracovaná, predaná, distribuovaná alebo daná do obehu poisteným alebo ním poverenou osobou
  - elektrína a plyn určené na spotrebu a vyrobené alebo distribuované poisteným, alebo
  - práca vykonaná poisteným alebo ním poverenou osobou, vrátane materiálu alebo komponentov poskytnutých v súvislosti s touto prácou.
- „Znečisťujúce látky“** znamenajú akékoľvek nebezpečné alebo znečistenie spôsobujúce pevné, kvapalné alebo plynné materiály, látky, emisie či tepelné účinky, vrátane dymu, výparov, sadze, popolčeka, kyselín, zásad, chemikálií či odpadu. Odpadom sa myslia aj materiály určené na recykláciu.

Článok 3 Rozsah poistenia

- Poistený má právo, aby poisťovateľ za neho v rozsahu a za podmienok stanovených týmito VPP vyplátiť poškodenému náhradu „škody“, za ktorú poistený na základe všeobecne záväzných právnych predpisov zodpovedá.
- Predpokladom vzniku povinnosti poisťovateľa poskytnúť náhradu „škody“ je, že „škoda“ bola spôsobená:
  - v súvislosti s „poistenou činnosťou“ poisteného uvedenou v poistnej zmluve,
  - vadným „výrobkom“ poisteného, ale len v prípade, ak je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným „výrobkom“ v poistnej zmluve výslovne dojednané.
- Poistenie sa vzťahuje výlučne na „škodu“ vzniknutú ako následok „škodovej udalosti“, z ktorej vyplývajúci nárok na náhradu „škody“ vznesený poškodeným voči poistenému bol v písomnej forme prvýkrát doručený poistenému počas poistnej doby. Toto poistenie sa nevzťahuje na akékoľvek „škody“, ktoré vznikli pred začiatkom poistnej doby, alebo nároky vznesené po skončení poistnej doby, pokiaľ nie je v poistnej zmluve výslovne uvedené inak.

Za dátum vznesenia nároku na náhradu „škody“ bude považovaný dátum obdržania a zaevidovania písomného nároku poisteným alebo poisťovateľom, ktoréhokoľvek nastane skôr.

Za dátum vznesenia všetkých nárokov vyplývajúcich zo „škody“ spôsobenej jednej a tej istej osobe bude považovaný dátum vznesenia prvého z týchto nárokov voči poistenému.
- Poistenie sa vzťahuje len na „škodovú udalosť“, ktorá nastala na území uvedenom v poistnej zmluve v časti územná platnosť.
- Poistený má právo na náhradu nákladov právnej obhajoby v súvislosti s nárokom vzneseným proti poistenému v dôsledku „škody“, na ktorú sa toto poistenie vzťahuje. Súčet náhrad „škôd“ a náhrad nákladov na právnu obhajobu však nesmie presiahnuť poistnú sumu alebo „sublimiť“ uvedený v poistnej zmluve. Poisťovateľ si vyhradzuje právo vyšetriť, preskúmať a mimosúdne vyrovnáť akýkoľvek nárok podľa vlastného uváženia.

Článok 4 Výluky z poistenia

- Toto poistenie sa nevzťahuje na:

- „Škodu“ spôsobenú úmyselne poisteným alebo inými osobami úmyselne konajúcimi z podnetu poisteného
- „Škodu“, ktorá vznikne poistenému
- Škodu, za ktorú poistený zodpovedá v dôsledku prebrania zodpovednosti zmluvou alebo na základe dohody. Táto výluka sa však nevzťahuje na „škodu“ za ktorú by poistený na základe všeobecne záväzných právnych predpisov zodpovedal aj v prípade, ak by sa k zodpovednosti zmluvne alebo dohodou nezaviazal.
- „Škodu na zdraví“ zamestnanca poisteného alebo akejkoľvek osoby vykonávajúcej pracovnú činnosť pre poisteného alebo ním poverenú osobu, vrátane pracovných úrazov a chorôb z povolania, ak táto „škoda na zdraví“ vznikla počas alebo v dôsledku pracovnej činnosti pre poisteného alebo ním poverenú osobu.
- „Škodu“ spôsobenú alebo vyplývajúcu z vlastníctva, správy alebo prevádzky akéhokoľvek „motorového vozidla“ poisteným alebo ním poverenou osobou. Táto výluka sa však nevzťahuje na „škody“ spôsobené prevádzkou strojov na automobilovom podvozku ak „škoda“ nastane v dôsledku použitia týchto strojov.
- „Škodu“ spôsobenú alebo vyplývajúcu z vlastníctva, správy, údržby, prevádzky, nakladania, vykladania, zapožičania alebo zverenia akéhokoľvek:
  - lietadla alebo iného vzdušného dopravného prostriedku, alebo
  - plavidla
 poisteným alebo ním poverenou osobou.
- „Škodu“:
  - spôsobenú na nehnuteľnostiach, ktoré poistený alebo ním poverená osoba užíva, obýva alebo má v nájme,
  - na hnuťelnej veci, ktorá bola poistenému alebo ním poverenej osobe zverená, zapožičaná, ďalej veci, ktorú poistený alebo ním poverená osoba prevzala alebo ju používa,
  - spôsobenú na tých častiach hnuťelných a nehnuteľných vecí, na ktorých poistený alebo ním poverená osoba vykonáva akúkoľvek činnosť, ak „škoda“ vznikne v dôsledku alebo počas tejto činnosti,
  - na tej časti hnuťelnej alebo nehnuteľnej veci, ktorá musí byť obnovená, opravená alebo vymenená v dôsledku vadne vykonanej práce na nej poisteným alebo ním poverenou osobou, alebo
  - spôsobenú na „výrobku“ poisteného
- Akýkoľvek nárok v súvislosti alebo v dôsledku nemožnosti používať poisteného „výrobok“, alebo potreby stiahnuť z obehu, vymeniť, vyšetriť, opraviť, nastaviť alebo odstrániť poisteného „výrobok“, ak tento nárok súvisí so zistenou alebo predpokladanou vadou, nedostatkom alebo nebezpečným stavom „výrobku“.
- Akýkoľvek nárok v súvislosti alebo v dôsledku majetkovej ujmy vyplývajúcej z nemožnosti používať, spracovať, predat alebo dať do obehu hmotnú vec, ktorá síce nebola fyzicky poškodená, ale obsahuje „výrobok“ poisteného, ktorý je alebo o ktorom sa predpokladá, že je vadný, nevyhovujúci alebo nebezpečný.
- „Škodu“ spôsobenú na veci tým, že sa plánuje alebo úmyselne zmiešala s poisteného „výrobkom“, ktorý nedosahuje požadované funkčné alebo kvalitatívne parametre.
- „Škodu“ vyplývajúcu alebo akýkoľvek nárok súvisiaci so skutočným, predpokladaným alebo hroziacim únikom, vypustením, rozptýlením alebo uvoľnením akýchkoľvek „znečisťujúcich látok“:
  - z miesta alebo na mieste, ktoré poistený vlastní, využíva, obýva alebo má v nájme
  - z miesta alebo na mieste kde poistený alebo ním poverená osoba vykonáva alebo vykonávala akúkoľvek činnosť ak „znečisťujúce látky“ boli na dané miesto prinesené v súvislosti s touto činnosťou
  - z ktoréhokoľvek miesta, využívaného poisteným alebo inými osobami pre poisteného alebo v mene poisteného na narábanie, skladovanie, likvidáciu, spracovanie alebo úpravu akéhokoľvek odpadu
  - ktoré sú v ktoromkoľvek čase prepravované, narábané, skladované, likvidované, spracovávané alebo upravované poisteným alebo inou osobou pre poisteného
 Táto výluka sa však nevzťahuje na „škodu“ spôsobenú tepelnými účinkami, sadzami alebo dymom pochádzajúcimi z „požiaru“. Pre účely tejto výluky sa „požiarom“ myslí oheň, ktorý vznikol alebo sa vlastnou silou rozšíril mimo určené ohnisko.
- „Škodu“ spôsobenú v príčinnej súvislosti s vojnovými udalosťami, vzburou, povstaním, masovými, občianskymi alebo inými nepokojmi alebo demonštráciami, štrajkom, terorizmom alebo so zásahom štátnej alebo úradnej moci.
- „Škodu“ spôsobenú alebo vyplývajúcu z:
  - jadrovej energie alebo jadrového žiarenia akéhokoľvek druhu,
  - elektromagnetických polí alebo žiarenia,
  - genetických zmien organizmov alebo rastlín,
  - „infekčných chorôb“ akéhokoľvek druhu,
  - formaldehydu, azbestu, kremika, perzistentných organických látok, metyltercbutyl éteru, olova alebo ortuti.
  - neoprávneného používania, narábania alebo skladovania nebezpečných látok, vrátane horľavých alebo výbušných materiálov a jedovatých látok,
  - vlastníctva, údržby alebo prevádzkovania železničných dráh, lanoviek, vlekov alebo koľajových dopravných prostriedkov,
  - akejkoľvek výroby, projektovania, opravy, údržby, distribúcie alebo predaja lietadiel alebo iných vzdušných dopravných prostriedkov, ich súčastí alebo komponentov,
  - plesní alebo húb akéhokoľvek druhu,
  - tabaku alebo tabakových výrobkov, alebo
  - nedodania „výrobku“ poisteného.
- „Škodu“ vzniknutú na peniazoch, cenných papieroch, ceninách, vkladných knižkách, akýchkoľvek platobných alebo úverových kartách, listinách alebo šperkoch.
- „Škodu“ spôsobených v dôsledku vibrácií, výkonu demolačných alebo búracích prác alebo prác s výbušninami.
- Poškodenie, zničenie alebo stratu elektronických dát.
- „Škodu“ na nadzemných alebo podzemných vedeniach akéhokoľvek druhu.
- „Škodu“ z ktorej vyplývajúce nároky sú predmetom akéhokoľvek povinného, zákonného alebo povinnej zmluvného poistenia.
- Nároky v súvislosti s akoukoľvek náhradou škody priznanou orgánom miestnej príslušný v Spojených štátoch amerických alebo v Kanade rozhodovať o práвах a povinnostiach právnických alebo fyzických osôb.

2. Toto poistenie sa nevzťahuje na „škodu“ vyplývajúcu alebo súvisiacu s poskytovaním alebo zanedbaním poskytnutia alebo výkonu:
  - a) zdravotnej starostlivosti alebo lekárnických služieb alebo činnosti,
  - b) inšpekčných, dozorných, poradenských, vyšetrovacích, ohodnocovacích, konzultačných, projekčných alebo právno-poradenských služieb alebo činností, alebo
  - c) služieb súvisiacich s vypracovaním, odsúhlasením, schvaľovaním akýchkoľvek map, náriesov, názorov, správ, prieskumov, výmerov, príkazov, dizajnov, zadaní, špecifikácií alebo projektových dokumentácií.
3. Poistenie sa nevzťahuje na náhradu zmluvných, správnych alebo trestných sankcií alebo pokút akéhokoľvek druhu vrátane tzv. punitive damages alebo exemplary damages.
4. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na „škodu“ spôsobenú:
  - a) osobe, s ktorou poistený žije v spoločnej domácnosti, príbuzným v priamom rade, súrodencovi, manželovi alebo inej osobe, ktorá je s poisteným v pomere rodinnom alebo obdobnom,
  - b) právnickej alebo fyzickej osobe, v ktorej má poistený majetkovú účasť, pričom v prípade „škody“ bude poistné plnenie pomerne znížené o podiel majetkovej účasti poisteného v danom subjekte, alebo
  - c) zákonnému zástupcovi alebo splnomocnencovi poisteného.
5. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na nároky uplatnené v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a náprave environmentálnych škôd alebo v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich environmentálnu zodpovednosť alebo nápravu environmentálnych škôd.
6. V poistnej zmluve je možné dohodnúť aj iné špecifické výluky.

Článok 5 Plnenie poisťovateľa, limit plnenia

1. Poisťovateľ vypláti za poisteného náhradu „škody“ vzniknutej ako následok jednej „škodovej udalosti“ maximálne do výšky poistnej sumy alebo „sublimitu“ dojednaných v poistnej zmluve, nezávisle na počte poistených, poškodených osôb, vznesených nárokov alebo súdnych konaní.
2. Maximálna výška náhrady škôd zo všetkých „škodových udalostí“ vzniknutých počas jedného poistného obdobia nesmie presiahnuť dvojnásobok poistnej sumy dojednanej v poistnej zmluve, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.

Článok 6 Spoluúčasť

Poistený sa bude na plnení z každej „škodovej udalosti“, z ktorej vzniká poisťovateľovi povinnosť poskytnúť plnenie, podieľať samou stanovenou v poistnej zmluve ako spoluúčasť.

Článok 7 Vznik a zánik poistenia

1. Čas, na ktorý bolo poistenie dojednané, je poistná doba. Časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
2. Poistenie sa dojednáva na dobu určitú alebo neurčitú.
3. Poistenie vzniká prvým dňom nasledujúcim (od 00:00 hod.) po dni uzatvorenia poistnej zmluvy, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dohodnuté inak.
4. Poistenie zanikne pre neplatenie poistného:
  - a) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
  - b) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, pokiaľ nebolo zaplatené pred dorúčením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.
 Poistenie zanikne pre neplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.
5. Poistenie zanikne výpoveďou:
  - a) jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov po uzatvorení poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne,
  - b) ku koncu poistného obdobia. Výpoved sa musí dať aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
  - c) jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne.
6. Poistenie zanikne aj:
  - a) uplynutím doby, na ktorú bolo dojednané (poistenie dojednané na dobu určitú),
  - b) zánikom poisteného.
7. Ďalšie dôvody zániku poistenia dané všeobecne záväznými právnymi predpismi nie sú ustanoveniami tohto článku dotknuté.

Článok 8 Poistné

1. Poistné je cena za poskytnutú ochranu zo strany poisťovateľa, ktoré uhrádza poisťník za poistné obdobie v dohodnutých termínoch.
2. Poistné sa stanovuje pevnou finančnou sumou alebo sadzbou z premennej hodnoty.
3. V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poisťník uhradí poistné za poistné obdobie v splátkach. Pri dojednaní polročného alebo štvrtročného platenia sa účtuje z ročného poistného prírážka, a to 3 % za platenie v polročných splátkach a 5 % za platenie v štvrtročných splátkach. Ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach platí, že nezaplatením jednej splátky poistného sa dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti stáva splatným poistné za celé poistné obdobie a poisťovateľ má právo požiadať poisťníka o jeho zaplatenie. Poisťovateľ má nárok na úrok z omeškania za každý deň omeškania.
4. Ak je poistné stanovené sadzbou z premennej hodnoty, je poisťník povinný prípadný doplatok poistného uhradiť po uplynutí poistného obdobia. Najneskôr do jedného mesiaca po uplynutí poistného obdobia je poisťník povinný oznámiť poisťovateľovi skutočnú výšku hodnôt rozhodujúcich pre stanovenie výšky poistného.
5. Doplatok k poistnému podľa ods. 4 tohto článku je splatný do jedného mesiaca od oznámenia jeho výšky poisťníkom alebo poistenému, prípadný preplatok poisťovateľ vráti do jedného mesiaca po oznámení hodnoty rozhodujúcej pre skutočnú výšku, pokiaľ nebolo dojednané minimálne poistné.

Článok 9 Povinnosti poisťníka, poisteného a poisťovateľa

1. Poisťník je povinný platiť poistné spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve, dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy a tieto VPP a dojednania dohodnuté poistnou zmluvou.
2. Poisťník alebo poistený je ďalej povinný:
  - a) odpovedať pravdivo a úplne na všetky otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednávaného poistenia,
  - b) bez zbytočného odkladu písomne oznámiť poisťovateľovi zmeny skutočností, ktoré poistený uviedol poisťovateľovi pri dojednávaní poistenia, ak by mohli mať vplyv na zvýšenie rizika vyplývajúceho z poisteného predmetu činnosti, ako i všetky zmeny v skutočnostiach, ktoré poistený oznámil pri dojednávaní poistenia,
  - c) umožniť poisťovateľovi kedykoľvek nahliadnuť do všetkých účtovných a iných dokladov, pokiaľ je to nutné na zistenie alebo preverenie hodnôt rozhodujúcich pre stanovenie poistného,
  - d) postupovať v súlade s pokynmi poisťovateľa a konať tak, aby „škodová udalosť“ nenastala. Tiež nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvrateniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva vzniku „škodovej udalosti“, ku ktorým ho zaväzuje poistná zmluva, ani nesmie strieť porušovanie týchto povinností zo strany tretích osôb. Je tiež povinný bezodkladne odstrániť každú chybu alebo nebezpečenstvo, o ktorých sa dozvie, a ktoré by mohlo mať za následok vznik „škodovej udalosti“,
  - e) oznámiť poisťovateľovi skutočnosť, že má dojednané ďalšie poistenie toho istého poistného rizika u iného poisťovateľa (názov a sídlo) a výšku dojednanej poistnej sumy,
  - f) plniť ďalšie povinnosti, uložené v poistnej zmluve.
3. Ak nastane udalosť, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie, je poistený povinný:
  - a) vykonať všetky možné opatrenia na zmiernenie následkov prípadnej škody a zabránenie zväčšovaniu rozsahu škody, podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poisťovateľa a postupovať v súlade s nimi,
  - b) okamžite, najneskôr do ôsmich dní odo dňa, kedy sa dozvedel o škodovej udalosti, poisťovateľovi písomne oznámiť jej miesto, dátum, príčiny a rozsah tejto udalosti a v tejto súvislosti predložiť doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada a umožniť poisťovateľovi preverenie oznámených skutočností a
  - c) poskytnúť poisťovateľovi potrebnú súčinnosť na zistenie príčin a výšky škody, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu a predložiť v dohodnutej lehote doklady vyžadované poisťovateľom,
4. Ak je voči poistenému súdne alebo mimosúdne uplatňovaný nárok na náhradu škody, je poistený povinný:
  - a) poisťovateľovi bez zbytočného odkladu túto skutočnosť oznámiť, vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške a postúpiť poisťovateľovi bezodkladne všetky písomné materiály súvisiace s týmto uplatňovaným nárokom,
  - b) postupovať v súlade s pokynmi poisťovateľa, pričom poistený nesmie bez súhlasu poisťovateľa priznať akýkoľvek záväzok alebo uznať zodpovednosť za prípadnú škodu, uzavrieť súdny zmler alebo dobrovoľne poskytnúť akúkoľvek náhradu „škody“, okrem výdavkov nevyhnutných na zamedzenie zväčšovania alebo zmenšenie rozsahu prípadnej škody či výdavkov nevyhnutných na zabránenie vzniku hroziacich škôd,
  - c) prenechať poisťovateľovi výber právneho zástupcu a vedenie súdneho konania vo všetkých prípadoch, kde náklady znáša poisťovateľ,
  - d) bez zbytočného odkladu oznámiť príslušným orgánom činným v trestnom konaní škodovú udalosť, ktorá nastala za okolností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu trestou osobou,
  - e) v súlade s Článkom 10 Prechod práv bez zbytočného odkladu odovzdať poisťovateľovi všetky doklady potrebné na uplatňovanie práva prechádzajúceho z poisteného na poisťovateľa, vyvarovať sa úkonom, ktoré by toto právo mohli ohroziť a na žiadosť poisťovateľa spolupracovať pri vymáhaní tohto práva v potrebnom rozsahu vrátane vznesenia súdneho uplatnenia nároku,
5. Ak vedomé porušenie alebo nedodržanie povinností poisťníka alebo poisteného stanovených zákonom alebo dohodnutých v poistnej zmluve malo podstatný vplyv na vznik „škody“ alebo na zväčšenie jej následkov, má poisťovateľ voči poistenému právo na primeranú náhradu z vyplatených náhrad škody podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť.
6. Ak poistený spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa tým, že treba rozhodujúce skutočnosti zisťovať opätovne, je poisťovateľ oprávnený požadovať od poisteného náhradu do plnej výšky týchto zvýšených nákladov a poistený ich je povinný zaplatiť.

Článok 10 Prechod práv

1. Pokiaľ poisťovateľ nahradil za poisteného „škodu“, prechádza na neho právo poisteného na náhradu „škody“ alebo iné obdobné právo, ktoré mu v súvislosti s jeho zodpovednosťou za „škodu“ vzniklo proti inému.
2. Ak má poistený voči poškodenému alebo inej osobe právo na vrátenie vyplatených sumy alebo na zníženie dôchodku alebo na zastavenie jeho výplaty, prechádza toto právo na poisťovateľa, pokiaľ za poisteného túto sumu zaplatil alebo za neho vypláca dôchodok.
3. Na poisťovateľa prechádza aj právo poisteného na úhradu tých nákladov konania o náhrade „škody“, ktoré sa poistenému priznali proti odporcovi, pokiaľ ich poisťovateľ za poisteného zaplatil.

Článok 11 Príslušnosť súdov

Pre riešenie sporov týkajúcich sa poistnej zmluvy pre toto poistenie sú príslušné výhradne sudy Slovenskej republiky.

Článok 12 Doručovanie písomností

Poisťník je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisťníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poisťníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručenu dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na poštu kvôli nezastihnútiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na poštu, považuje sa za doručenu v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nezodvedel, alebo dňom, kedy bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú poisťník alebo poistený neoznámil.

Článok 13 Záverečné ustanovenia

Tieto VPP – Z CM nadobúdajú účinnosť dňom 15.03.2007